

Bolesława Prusa

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Południowe

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Artyści

Rok utworzenia nazwy: 1923

Opis

Bolesław Prus wł. Aleksander Głowacki herbu Prus (1847-1912) - pisarz, kronikarz Warszawy, popularyzator wiedzy, działacz społeczny także propagator turystyki. Pochodził z Hrubieszowa, lecz wcześniej osierocony tułał się po rodzinie w Puławach, Lublinie, Siedlcach oraz Kielcach. Jako szesnastolatek przerwał naukę w gimnazjum i wziął udział w powstaniu styczniowym, gdzie ranny dostał się do niewoli rosyjskiej. Osadzony w więzieniu w Lublinie, decyzją sądu wojskowego pozbawiony został szlachectwa. W 1866 roku zamieszkał w Warszawie, gdzie wstąpił na Wydział Matematyczno-Fizyczny miejscowej Szkoły Głównej, jednak po trzech latach zmuszony był je przerwać ze względów finansowych. Jako poeta debiutował już w 1864 roku na łamach "Kuriera Niedzielnego", jako dziennikarz osiem lat później w "Opiekunie domowym". Szybko stał się współpracownikiem "Muchy" i "Kolców", a od 1874 roku również "Kurieru Warszawskiego", gdzie regularnie publikował swoją "Kronikę tygodniową". Należał również do grona stałych współpracowników petersburskiego "Kraju", dla którego pisywał "Korespondencję z Warszawy". Jego debiutem prozatorskim było opowiadanie "Pałac i rudera", pierwszą powieścią zaś "Dusze w niewoli". Najsłynniejsze powieści to niewątpliwie "Lalka", "Faraon", "Placówka" i "Emancypantki", zaś nowele i opowiadania to "Antek", "Katarynka", "Kamizelka", "Grzechy dzieciństwa" czy "Z legend dawnego Egiptu". Opiekował się sierotami z Towarzystwa Dobroczyńności, był jednym z założycieli Seminarium dla Nauczycieli Ludowych w Ursynowie, przewodniczył Stowarzyszeniu Kursów dla Analfabetów Dorosłych. Zmarł w Warszawie na skutek ataku serca. Testamentem swój bogaty księgozbiór zapisał Towarzystwu Biblioteki Publicznej w stolicy.

Spoczywa:

Cmentarz Powązkowski, kwatera 209, rząd I, miejsce 3/4. Pomnik z charakterystycznym napisem "Serce serc" to dzieło jego siostrzeńca, Stanisława Jackowskiego.

Upamiętnienia:

ul. Krakowskie Przedmieście 3 - Bazylika Świętego Krzyża - tablica epitafijna.

ul. Krakowskie Przedmieście 26/28 - gmach Wydziału Polonistyki UW - granitowa tablica pamiątkowa na frontowej ścianie budynku (odsłonięcie 19 V 1982).

skwer przy ul. Krakowskie Przedmieście - pomnik pisarza wykonany wg projektu A. Kamieńskiej-Łapińskiej (odsłonięcie I 1977).

ul. Wilcza 12 - tablica pamiątkowa na ścianie budynku, stojącego w miejscu dawnego domu pisarza (odsłonięcie 20 V 1962).

W latach 50-tych jego imię nosiła niewielka boczna uliczka, odchodzącej od ul. Wolskiej do PZL Wola, do 1954.05.20 był patronem dzisiejszych ulic: Podborskiej oraz Wszemirowskiej, do 1957.05.28 ul. Ślimaka a do 1979.01.01 ul. Faraona.

Ciekawostki

W 1776 powstał tu z inicjatywy Kazimierza Poniatowskiego ogród Na Górze. Ogród wytyczył Szymon Bogumił Zug. Mieścił się tu pałac, ujeżdżalnia koni, altany, oranżeria, ananasarnia, remiza dla karet i siedziba loży masońskiej. Na początku XIX w. posiadłość należała do Radziwiłłów, a następnie do restauratora Szymona Chovot. To on urządził tu Frascati: publiczny ogród rozrywkowy. Od 1819 mieszkał tu komisarz Nowosilcow. W poł. XIX w. posiadłość kupili Branickcy. W latach 1871-92 czeski ogrodnik Josef Stichy posadził tu ok. 200 rzadkich gatunków drzew ozdobnych i owocowych. Na skutek zubożenia Branickich w okresie międzywojennym park rozparcelowano i założono ulice. W 1925 powstała ul. B. Prusa.

Stan obecny:

Nr 2: Hotel Sheraton *****. Przed wojną stał tu biurowiec Riunione Adriatica di Sicurta, zbudowany w 1938. Zniszczono go w czasie wojny. W roku 1994-6 wybudowano tu luksusowy hotel sieci Sheraton wg proj. Tadeusza Spychały, Piotra Szaroszyka, Herberta Swobody i Grzegorza Keplera. Wnętrza wykonała firma Bent, Severin & Associates z San Francisco. Mieści on 352 pokoi dla 704 osób, 16 sal konferencyjnych, 4 restauracje: „Lalka (kuchnia śródziemnomorska), „The Oriental (kuchnia azjatycka), „Someplace Else (kuchnia meksykańska) i „Cafe Imperial (kawiarnię wiedeńską), bar z pianistą.

Nr 8\10: Budynek mieszkalny Spółdzielni Pracowników PAN. Powstał w 1963 wg proj. Jerzego Gieysztor. Na górze zbudowano ekskluzywne, ponadnormatywne mieszkania z oddzielnymi windami, tarasami i basenem na dachu. Mieszkał tu m.in. sam J. Gieysztor. Na dole mieścił się Dom Mody Polskiej z kawiarnią w podziemiach.

Data nadania nazwy: 1923.12.06.

Do 1996.03.25 ulica była znacznie dłuższa, wówczas to odcinek od al. Na Skarpie do ul. Solec został przemianowany na al. księdza Józefa Stanka.
